

Tonček gre na božjo pot.

III.

Lepo jasno jutro je potrkalo na malo okence Podlogarjeve koč. Zgodaj je bil danes Tonček na nogah, saj je imel pred sabo dolgo romarsko pot k Novi Štifti. Oblekel se je v nedeljsko obleko; sicer so bile hlačice in suknjica že malo odrgnjene in oguljene, a kdo bi to zameril? Saj so bili Podlogarjevi ubožni, in kar so si odtrgali od ust, še tisto malo je pobrala bolezen.

Nežica je zavezala Tončku v robec kos kruha za popotnico, sam pa je še stekel v čumnato, kjer je imel v stenski omari spravljenega porcelanastega prašička, ki ga je dobil pri birmi od botra, in v tem „šparovčku“ dve beli šestici. Tresel je prašička — prva šestica je kmalu padla skozi ozko poko, drugo pa je le s težavo dobil vun. „Eno bom dal Mariji, za drugo pa si kupim kruha, če bom lačen,“ tako je izračunal Tonček v svoji umni glavici.

Že je bil odpravljen za pot.

„Sinko, le pojdi na božjo pot in pobožno moli, da bi jaz ozdravela. In če boš uslišan, reci Mariji, da se ji bom prišla zahvalit, takoj ko bom ozdravela. Pojdi skozi po cesarski veliki cesti! Ko boš pa prišel v Zamostec, kake tri ure od tukaj, boš zagledal na desni na lepem zelenem gričku cerkev. To je Nova Štifta. V Zamostecu — boš že videl tablo, kjer je napisano, kako se pravi vasi — v Zamostecu torej vprašaj, katera pot pelje k Novi Štifti. Ali si si zapomnil?“ je učila Tončka mati.

„Da! Do Zamosteca po cesti, tam bom pa vprašal.“

„Le pojdi, Tonček, pobožno moli in, če smo vredni, boš uslišan. Še nekaj! Kmalu bi bila pozabila. Obišči tudi slatensko teto in ostani tam čez noč. Ti bo že kdo pokazal, kje je vas Slatnik. Srečno pot! Angelvarih naj te vodi,“ so rekli še mati, objeli sinka in prekrižali.

Tonček je še poljubil pri vratih Veronikin prt z Zveličarjevo glavo, se prekrižal z blagoslovljeno

vodo, rekel: „Z Bogom, mati,“ in odšel na romarsko pot.

Dolgo je gledala Nežica za svojim bratcem, ki je hitel po klancu navzdol proti cesarski cesti, in mu mahala z roko v pozdrav. Tudi ona bi bila šla rada molit za mater, a morala je biti doma in materi streči.

Tudi bolnica, ah, kako bi bila šla rada k Materi božji na romarsko pot; a bolezen, trdosrčna in nezprosna, jo je priklenila na posteljo in ji ni pustila vstati. Neko težko čuvstvo ji je stiskalo srce. „Morda sem zadnjič videla sinka,“ je pomislila in skoraj bi bila zajokala. A upanje, sveto in močno, je premagalo temno slutnjo, upanje, da bo dobra nebeška Gospa uslišala molitev otrokovo.

* * *

Kmalu se je skrila za ovinkom mlademu našemu romarju domača vasica Ulaka, ki je prijazno gledala z malega hribčka.

Tonček je stopal hitro po beli cesti, ki se vije zdaj čez nizke gričke, zdaj čez plitve dolince, zdaj zopet čez ravno polje in travnike, zdaj čez malo hosto, zdaj spet čez drobno, belo vasico, kakor je pač že svet na lepem Dolenjskem.

Srečal ga je srebrolas dedek, vzel iz ust vivček in radovedno vprašal mladega potnika: „Kam pa, dečko, tako urno?“

„K Novi Štifti! Ali je še daleč?“

„K Novi Štifti greš? Opešal boš. Še tri'ure je; pipo tobaka bi stavil, da boš opešal!“

„Ne bom ne, stric. Ne smem! Doma so mati bolni, hudo bolni, in grem molit za zdravje.“ In šel je mladi romar dalje.

„A tako? Le pojdi, pa goreče moli, dobri otrok! Srečno,“ je rekel ded in vlekel dalje svoj vivček in blagroval mater, ki ima tako dete.

Srečala ga je starka, vsa sključena, stara sto let morda: „Kam greš dete?“

„K Novi Štifti grem, molit za mater, so bolni.“

„Ah, le pojdi, blago dete, rožica moja, in moli prav goreče! Nihče te ne bo tako ljubil kot te mati.

Meni so umrli, ko sem bila stara komaj deset let. Le pojdi, pa Bog bodi s teboj!" In otrla si je starka z velo tresočo roko svetlo solzo, spomnila se je svoje dobre matere, ki že spi dolgo, dolgo v ozkem grobu.

Srečale so Tončka mlade deklice, šle so iz šole. Brž so začele mlade radovednice izpraševati neznanega romarja: "Odkod pa si, deček?"

"Iz Ulake."

"Kam pa greš tako sam in tako hitro?"

"K Novi Štifti."

"Po kaj pa greš?"

"Mati so mi bolni, deklice, pa grem molit, da bi ozdraveli. Oj srečne ste, deklice, ki imate zdrave starše!"

Smilil se je deček deklicam in ena, ki je bila bolj gosposko oblečena, mu je pomolila lepo rumeno pomarančo: "Hočeš pomarančo?"

"Bog ti plačaj, dobra deklica," se je zahvalil Tonček in hvaležno pogledal deklico.

Lepa dolina se je odprla pred našim romarjem, vsa posajena z belimi vasicami, sredi doline pa je stal trg; okroginokrog so jo pa obroblyale precej visoke gore. Prišel je v vas — Zamostec. Vprašal je dečka, kje se gre k Novi Štifti, in ta mu je pokazal ozko pot med travniki. S hriba ga je pozdravila cerkev Matere božje pri Novi Štifti. Tonček bi bil zavriskal. Prišel je do potoka Bistrice, ki se kakor kača vije med pisanimi travniki v senci žalostnih vrb.

Tu šele je Tonček počival. Sedel je v mehko travo v senci stare vrbe. Od Nove Štifte se je oglasil zvon, tako zvonko in čisto. Zvonilo je poldne. Tonček je odmolil angelsko češčenje, použil borno kosilce, ki mu ga je zavila sestra, in pomarančo, ki mu jo je dala dobra neznana deklica, se napil vode iz potoka, si še malo odpočil — nato pa je romal dalje čez travnik in po klancu skozi temni smrekov gozdiček navzgor proti cilju svojega hrepenenja.

(Konec priht.)

